

Олександр Крячек 

аспірант

Інститут професійної освіти НАПН України, Київ, Україна

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У сучасному науково-педагогічному дискурсі визнається існування суперечності між новітніми завданнями закладів вищої освіти щодо підготовки конкурентоздатних, висококваліфікованих бакалаврів з економіки підприємства з розвиненою підприємницької компетентністю та низькою готовністю науково-педагогічних працівників до використання наявного педагогічного інструментарію підготовки молоді до підприємництва при викладанні фахових дисциплін. Для його вирішення було здійснено обґрунтування педагогічних умов формування підприємницької компетентності майбутніх бакалаврів з економіки підприємства у процесі фахової підготовки. Для цього проаналізовано наукові праці з означеної проблеми вітчизняних дослідників О. Замфереско [2], О. Земка [3], М. Кабиш [4], Г. Матукової [5], А. Молдована [6], І. Середіної [7] та ін.

На основі аналізу наукових джерел визначено 12 педагогічних умов, здатних, на думку вітчизняних дослідників, вплинути на формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців. Методом експертного оцінювання визначений перелік педагогічних умов було проранжовано і виявлено чотири, актуальні для розвитку підприємницької компетентності бакалаврів з економіки підприємства, а саме: мотиваційно-ціннісна орієнтація студентів; розвиток особистісних якостей та підприємницького мислення; використання інноваційних освітніх технологій; інтеграція теоретичних знань з практичними навичками, співпраця з бізнес-середовищем.

Формування стійкої мотивації до підприємницької діяльності передбачає: використання інтерактивних методів навчання; залучення студентів до участі в бізнес-симуляціях та стартап-проектах; організацію зустрічей з успішними підприємцями та випускниками.

Розвитку підприємницької компетентності має сприяти формування таких якостей, як ініціативність, креативність, відповідальність. Їх

формування можна здійснювати за допомогою: тренінгів з розвитку особистісних компетенцій; методів самоменеджменту та самомаркетингу.

Сучасні інноваційні освітні технології сприяють ефективному навчанню через: впровадження електронного навчання та онлайн-курсів; використання бізнес-симуляцій та гейміфікації; створення віртуальних підприємств для моделювання бізнес-процесів.

Забезпечення балансу між теорією та практикою включає: впровадження практико-орієнтованих курсів; організацію стажувань та практик на підприємствах; використання кейс-методів та аналізу реальних бізнес-ситуацій. Підготовка майбутніх фахівців економічного профілю до відкриття і ведення власної справи може бути ефективнішою, якщо залучати до освітнього процесу реальний бізнес. Така співпраця передбачає: партнерство з підприємствами для проведення практик; організацію спільних проєктів та конкурсів; залучення фахівців-практиків до викладання спеціальних курсів.

Висновок. Ефективне формування підприємницької компетентності майбутніх бакалаврів з економіки підприємства можливе за умови комплексного підходу, який поєднує мотиваційні, когнітивні, практичні та особистісні аспекти підготовки. Застосування зазначених вище педагогічних умов сприятиме підготовці конкурентоспроможних фахівців, готових до викликів сучасного ринку праці.

Список використаних джерел:

1. Алексеева С.В., Базиль Л.О., Гриценко І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О. Орлов В.Ф. & Сохацька Г.В. (2020). *Підготовка майбутніх кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу: теорія і практика: монографія*. Житомир: «Полісся».
2. Замфереско О. В. (2019). Педагогічні умови професійної підготовки майстрів ресторанного обслуговування до підприємницької діяльності. *Науковий вісник Львівської академії. Педагогічні науки*, 6, 159-164.
3. Земка О. В. (2017). Педагогічні умови формування підприємницької компетентності майбутніх учителів технологій. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки*, (15), 48-53.
4. Кабиш М. (2022). Педагогічні умови розвитку педагогічної майстерності викладачів загальноосвітніх дисциплін. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки*, (4), 69-78.
5. Матукова Г. І. (2015). Педагогічні умови розвитку в студентів економічних спеціальностей компетентності до підприємницької діяльності. *Професійна освіта проблеми і перспективи*, 8, 35-42.
6. Молдован А. (2021). Педагогічні умови розвитку підприємницької компетентності майбутніх магістрів з фізичної культури і спорту. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*, 2(21), 12-20. doi:10.32835/2707-3092.2020.21.12-20.
7. Середина І. А. (2021). Педагогічні умови формування підприємницької компетентності майбутніх бакалаврів економіки підприємства. *Knowledge, education law management nauka oswia ta prawo zarzadzanie*, 3 (39), 2, 15-23.
8. Yerzhova L. & Titova O. (2022). Determination of the pedagogical conditions for organization of youth entrepreneurship consulting in vocational (vocational and technical) education institutions. *Professional Pedagogics*, 2(25), 58-65.